

Midrashim on the Weekly Parsha:

Vayeira

Genesis 18:1:

וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלְנֵי מַמְרֵי וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל כַּחַם הַיּוֹם:

The Lord appeared to him by the terebinths of Mamre; he was sitting at the entrance of the tent as the day grew hot.

Genesis Rabba 42:8

רבי יהודה ורבי נחמיה, רבי יהודה אמר במשריזא דממרא. ורבי נחמיה אמר בפלטין דממרא, על דעתיה דרבי יהודה אתרא הוא דשמיה ממרא, על דעתיה דרבי נחמיה גברא הוא דשמיה ממרא. ולמה נקרא שמו ממרא, רבי עזריה בשם רבי יהודה בשם רבי סימון שהמרה פנים באברהם, בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לאברהם למול, הלך ונמלך בשלשת אהביו, אמר לו עבר כבר בן מאה שנה אתה ואתה הולך ומצער את עצמך. אמר לו אנשכול מה את הולך ומסים את עצמך בין שונאיו. אמר לו ממרא אלהיך שעמד לך בכבשן האש ובמלכים וברעבון, והדבר הזה שאמר לך למול אין אתה שומע לו. אמר לו הקדוש ברוך הוא אתה נתתה לו עצה למול, חייך שאיני נגלה עליו לא בפלטין של עבר ולא בפלטין של אנשכול אלא בפלטין שלך, הדא הוא דכתיב (בראשית יח, א: (וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלְנֵי מַמְרֵי.

Rabbi Yehuda and Rabbi Nechemia. Rabbi Yehuda said, in the plains of Mamre, and Rabbi Nechemia said in the place of Mamre. According to the view of Rabbi Yehuda, the place was called Mamre. According to the view of Rabbi Nechemia, it was the person who was called Mamre. And why has he called Mamre? Rabbi Azaria said, in the name of Rabbi Yehuda, in the name of Rabbi Simon, that he was forthright [*sheimra panim*] with Avraham. When the holy one blessed be he told Avraham to circumcise [himself], [Avraham] went and consulted with his free confidants. Aner said to him, "You're already 100 years old, and you're going to harm yourself?" Eschol said to him, "What? You're going to finish yourself off between your enemies?" Mamre said to him, "Your God, who stood you up in the fiery furnace, and [against] the kings, and in the famine, and this thing that he told you to circumcise [yourself], you will not heed?" The Holy One, blessed be He, said to him, "You gave him advice to circumcise, by your life, I will not reveal [myself] to him in the place of Aner, and not in the palace of Eschol, but only in your palace, as it is written (Genesis 18:1): The Lord appeared to him by the terebinths of Mamre.

Genesis Rabba 48:9

פֶּתַח הָאֵהָל (בראשית יח, א), פֶּתַח טוֹב פֶּתַחַת לְעוֹבְרִים וְלֹשְׁבִים, פֶּתַח טוֹב פֶּתַחַת לְגֵרִים, שְׂאֵלוּלֵי אֶת לֹא בְרָאתִי שָׁמַיִם וָאָרֶץ, שְׂנֵאֲמַר (ישעיה מ, כב) וַיִּמְתַּחַם כְּאֵהָל לְשִׁבְתָּ...

At the opening of the tent” (Gen. 18:1): You have made a good opening for passers-by. You have made a good opening for strangers. For were it not for you, I would not have created heaven and earth, as it is said (Isa. 40:22), “[He] stretched out [the skies] like a tent to dwell in...

אמר רבי אבהו אהל פלן של אבינו אברהם מפלש היה, רבי יודן אמר כהדין דרומילוס, אמר אם אני רואה אותן שהפליגו את דרכם להתקרב דרך פאן, אני יודע שהן באים אצלי, פון שראה אותן שהפליגו, מיד יגרץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה.

Rabbi Abahu said: Abraham's tent was a dissected gateway [i.e., it had an entrance on both sides]. Rabbi Yudan said, it was like one of those double gated passageways [i.e., a room with an entrance on two sides]. He [i.e., Abraham] said, "If I see them wandering in my direction, I will know that they are coming to me" [that is to say: "because I've got two doorways, I won't miss any passers-by"]. As soon as he saw people wandering in his direction, he would immediately run to greet them, from the opening of his tent, and bow to them.

Midrash Rabba 110

ישנים היו אומות העכו"ם מלבא תחת כנפי השכינה ומי העירן לבוא לחסות תחת כנפי השכינה אברהם שנאמר מי העיר ממזרח. ואל תאמר לזה בלבד אלא אף הצדקה היתה ישינה והעירה אברהם. וכיצד עשה אברהם עשה לו פונדק ופתח לו פתחים לכל רוח והיה מקבל העוברים והשבים שנאמר (בראשית כא לג) ויטע אשל בבאר שבע. א"ר עזריה מהו אשל"ל אכילה שתייה לוייה.

The nations of the world were as if asleep, failing to take shelter beneath the wings of the Divine presence. Who awakened them to come and take shelter? Abraham... How did Abraham do this? He made an inn and opened doors in every direction, in order to receive all those passing by, as it says "He planted a tamarisk (אשל) in Beer Sheva..." (Genesis 21:33). Rabbi Azaria said: what is this [word] "אשל"? It is an acronym for eating (אכילה), drinking (שתייה) and escorting one's guests (לוייה).

Mishna Avot 1:5

יוסי בן יוחנן איש ירושלים אומר, יהי ביתך פתוח לרוחה

Yose ben Yochanan, the man of Jerusalem, said, let your house be wide open...

Commentary of Rabbeinu Yona

שיהיה ביתו כבית אברהם אבינו ע"ה שיהיה ביתו בדרך במקום דוחק כדי שיכנסו לשם העוברים והשבים ויהיה ביתו פתוח לארבע רוחות מכל צד שיבואו שימצאו פתח פתוח ויפנו לשם

[Your house should] be like the house of our father Abraham, peace be upon him, for his house would be on the road in a tight spot so that passers by should come there; and that it should be open on [all] four sides, so that from all sides that they come, they will find an open entrance and they will turn into it.

Baba Batra 7b

גמ' למימרא דבית שער מעליותא היא והא ההוא חסידא דהוה רגיל אליהו דהוה משתעי בהדיה עבד בית שער ותו לא משתעי בהדיה לא קשיא הא מגואי הא מבראי ואי בעית אימא הא והא מבראי ולא קשיא הא דאית ליה דלת הא דלית ליה דלת אי בעית אימא הא והא דאית ליה דלת ולא קשיא הא דאית ליה פותחת הא דלית ליה פותחת אי בעית אימא הא והא דאית ליה פותחת ולא קשיא הא דפותחת דידיה מגואי הא דפותחת דידיה מבראי:

GEMARA: The Gemara asks: **Is this to say that making a gatehouse is beneficial? But** wasn't there **that pious man, with whom** the prophet **Elijah was accustomed to speak**, who **built a gatehouse**, **and** after-ward Elijah **did not speak with him again?** The objection to the building of a gatehouse is that the guard who mans it prevents the poor from entering and asking for charity. The Gemara answers: This is **not difficult: This**, the case presented in the mishna, is referring to a gatehouse built **on the inside** of the courtyard, in which case the poor can at least reach the courtyard's entrance and be heard inside the courtyard; **that**, the story of the pious man and Elijah, involves a gatehouse that was built **on the outside** of the courtyard, completely blocking the poor's access to the courtyard's entrance.